

RODOLJUB.

Izhaja vsako soboto ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Volilni shod v Št. Rupertu.

Med slovenskim ljudstvom se hitro jasni. Tako impozantnega, za klerikalno stranko naravnost uničujočega volilskega shoda, kakor so ga priredili včeraj narodni volilci šentrupertske občine v prijaznem Št. Rupertu, bi še pred kratkim časom ne bilo mogoče prirediti. Ta shod je preznamenita manifestacija proti klerikalni stranki. Navdušenje, ki se je vzbudilo na tem shodu, se bo razširjalo po vsem volilnem okraju.

Na tem veličastno uspelem shodu sta se predstavila svojim volilcem kandidat za kmetske občine radeško-mokronoško trebanjsko-žužemberško-kočevskega okraja g. Fr. Zupančič in kandidat za V. kurijo g. L. Jelenc, centralni volilni odbor je zastopal g. dr. Ivan Tavčar. Ob 3. uri popoldne se zbere na prostornem dvorišču g. Jožefa Fröhlicha do 500 samih volilcev iz vse šentrupertske župnije; nevolilcev, žensk in otrok niso pustili k shodu. Za predsedništvo in govornike je bil napravljen poseben oder. Mladi mokronoški kaplan Jož. Brajec je pripeljal na shod, ki mu ostane gotovo trajno v neprijetnem spominu, sedem somišljenikov. Domača duhovnika sta bila previdnejša, in sta ostala doma.

Na predlog g. Fr. Zupančiča se izvoli predsednikom g. Peter Strel iz Mokronoga. Tu je že zavrela kri mokronoškem kaplanu, češ, ni večine, stopi na oder in hoče kričati šteti vzdignene roke. A takoj mu zadoni od vseh strani: „Dol z odra, vi nimate na odru nič opraviti!“ In hitro je stopil med svoje zveste. Vrli župan šentrupertski, g. Jos. Brčan, mož stare korenine, stopi na oder in pravi, da je on odgovoren za red na današnjem shodu, in ga hoče tudi vzdržati. „Kdor bo delal nemir, ga bom pustil takoj odstraniti.“ Moških besed veljavnega moža se ustraši g. kaplan in umolkne. G. predsednika pozdravijo zborovalci z „živio“-klici. Ko zavzame svoj prostor, da besedo kandidatu g. Zupančiču, ki ga volilci pri nastopu živahno aklamirajo. G. kandidat pojasni v jedrnatih besedah težki in opasni položaj kmetskega stanu. Našega kmeta ne more več rediti njegovo zemljišče, dohodki se manjšajo in stroški rasejo od leta do leta. Zato zapušča naše ljudstvo svojo rodno zemljo, naše lepe kraje in hiti trumoma v Ameriko. Vsi stanovi se trudijo, da izboljšajo svoje gmotno stanje, le za kmeta se nihče ne zmeni, sam si ne ve in ne more pomagati, ne kam obrniti, da bi dobil pomoči, da bi izboljšal svoje dohodke. Za nas se dosedaj v državnem zboru ni nič zgodilo, ker smo imeli vedno za državnega poslanca kakoga gospoda. Odslej pa hočemo in želimo, da naj kmet zastopa kmeta. Njemu so znane naše težnje, on ve, kje nas žuli črevelj, on bo povedal, kaj je storiti,

da se reši propada naš kmet, kajti če propade naš kmet, propadejo drugi stanovi.

Viharno odobravanje in navdušeni „živio“-klici g. Zupančiču, so doneli iz gostih vrst zavednih volilcev. Klicali so: Zupančič je naš kandidat, Zupančiča bomo volili, možje, prisezimo si, da ga hočemo soglasno voliti.

Ko poneha vihar, dobi besedo, takoj pri nastopi navdušeno pozdravljen, dr. Iv. Tavčar, ter spregovori nekako takole:

Spoštovani možje volilci! V vašem prelepem kraju dosedaj še nisem bil, in malo kdo izmed vas me pozna, če tudi sem prepričan, da je ta ali oni izmed Vas že slišal težka zabavljanja o meni Zatoraj moram Vam pred vsem povedati, kdo da sem, da se veste v prihodnje ravnati, in da zaslišite tudi drugi zvon, kateri mora zapeti vselej takrat, če naj se izve popolnoma resnica. Danes prihajam k Vam kot odposlanec glavnega volilnega odbora narodno napredne stranke, in tako rekoč tudi kot odposlanec narodne napredne stranke, ki je takoj, ko se je izvedelo, da se oglašava vaš rojak Zupančič za službo državnega poslanca, njegovo kandidaturo z največjim veseljem pozdravila, in jo še danes z ravno tistim veseljem pozdravlja. O tem pa pozneje! Sedaj je pred vsem treba, razkropiti in razdreti tiste obilne laži, ki se dandanes trosijo o meni in o narodni stranki po cellem Slovenskem. Pravijo, da narodna napredna stranka zatira vero, in da sem jaz človek, ki bi vsakdan najrajši pojedel za kosilo kaka dva kaplana, za večerjo pa vsaj polovico pečenega župnika! Vse to se Vam pripoveduje s prižnice, v spovednicah in tudi drugod, ali tisti, ki vam to pripovedujejo, vejo sami prav dobro, da ne govore resnice, da lažejo. Našo stranko prešinja prepričanje, da sta vera in kršanstvo od Boga nam poslani dar, da mora slovenski narod obdržati svojo vero, svojo pravo, Bogu dopadljivo vero, ki poganja svoje sadove v lepih naših cerkvah, ki pa mora tičati globoko v srcu, in ne samo na koncu jezika, kakor tiči mnogim gospodom, katere Vam iz Ljubljane za prave svetnike priporočajo. Naša stranka ni proti veri, ona je v pravem pomenu verna stranka, ki se z vso vnemo poganja za to, da vera ostane na tistem vzvišenem prostoru kamor spada. Vera je svetinja, ki se ne sme vlačiti po blatu vsakdanjega življenja, zlata svetinja je to, ki se, kakor vse, tudi oblati, če se po prahu vlačijo. Žalibog, da se pri nas to godi, in da je nam nasprotni stranki vero postavila za nekako agitacijsko prodje. Kakor Vi rabite motiko pri kopanju, tako rabijo klerikalci vero za motiko pri svojih posvetnih agitacijah. Pri nas se sveta vera pomeša z vsako posvetno zadevo, in skraj je ni stvari, katere bi prečistili du-

hovniki ne znali zasukati na tisto stran, kjer je vera v nevarnosti. Če kje kihne kaka farovška kuharica — je vera v nevarnosti, če gospoda prosiš, da naj ne pije preveč — je vera v nevarnosti, če ga prosiš, da naj se na pohujšljivi način ne peča z drugim spolom — je vera v nevarnosti. Pri vsaki volitvi je vera v nevarnosti, in če bo izvoljen vrli naš Zupančič državnim poslancem, videli boste, kako bodo upili, da je vera v nevarnosti, in gospoda Zupančiča bodo čez noč z njegovim zdravim obrazom napravili v črnega grešnika, in to samo zavoljo tega, ker je bil tako predrzen, da je ne proti volji božji, pač pa proti volji duhovščine postal državni poslanec. Vzlic temu pa je Zupančič jako veren mož, in tudi kot državni poslanec bo veren mož, ker Slovenec drugače biti ne more, kar je samo ob sebi umljivo. Bodite prepričani, če bo moj prečastiti prijatelj Povše deležen božjega kraljestva, deležen ga bo čisto gotovo tudi vaš dobri in pohlevni Zupančič, in če bo res kdaj sveti dub gospoda dr. Šušteršiča, ki nosi vsak dan celo nebeško kraljestvo na koncu svojega sladkega jezika, poklical v nebeške višave, me ni strah, da bi se tudi zame ne dobila mala špranja, pri kateri bom zlezal za njim! Mi nismo proti veri, mi smo le proti temu, da se nalahkomišljen in naravnost [pregrešen način] vera meša med posvetne reči, in da se ta božja svetinja tlači v prah vsakdanjih preprirov in bojev. In to je tudi duhovnikom škodljivo, brez ovinkov lahko rečemo, da je velik del naše duhovščine naravnost podivjal. Najrajši se ti gospodje prepirajo, in če se dandanes „gospod“-zbudi, se njegova prva misel ne peča s sv. mašo, pač pa je prva misel njegova: kje bo danes spet kaka volitev, da bom agitiral! Agitacija, to je prav za prav prva duhovska služba naših duhovnikov, v agitacijo so privlekli že svete zakramente, in ni še dolgo, da smo v grozo začuli besede: Če ne boš volil Pfeiferja, ti bom mesto sv. obhajila ob smrtni uri prinesel — šmirnico! Mesto, da bomo odslej k spovedi hodili, volili bomo starega in onemolega Viljema Pfeiferja — pa nam bodo odpuščeni vsi grehi! Se ne pravi li to, norčevati se s svete vere, in s tistega zaklada milostij, ki ga daje sveta vera? Sedaj le še manjka, da se nam oznani, da v vašem okraju dobi vsak popolen odpustek, kdor voli tako imenovanega kmetovalca od zelene mize, gospoda Povšeta, ne pa pravega kmetovalca Zupančiča? Povejte mi, možje božji, ali so take razmere zdrave razmere, in ali ni v resnici tako veri, kakor duhovščini v največjo škodo, če se vera meša v posvetne stvari, če se spravlja v dotiko z vsakdanjimi boji in prepiri. Vera ni agitacijsko sredstvo, tudi cerkve in prižnice se ne smejo zlorabljati v agitacijo.

Narodna stranka je proti temu, in če vam kdo pravi, da je proti veri, ta laže, ta prav grdo laže!

Pri vsem tem pa, da pride v razgovor kandidatura prijatelje Zupančiča, vam niti ne vsilujemo svojega tako imenovanega liberalstva. Mi niti ne zahtevamo, da bodite kmetje taki liberalci, kakor smo mi po mestih. Kar mi po mestih želimo, je to, da se povsod spozna velikanska vrednost kmeta v zdravi državi. Narodna stranka vé ceniti pomen kmetijskega stanu, in zategadelj je v deželnem zboru za kmeta že veliko storila: ker je glasovala za šole, za nove ceste, za vodovode, za vrvanje rek, z jedno besedo za reči, katerih dobrot v današnjih časih še ne čutite, katere pa bodo vživali vaši otroci! Dežela pa je berač, kakor smo berači vsi Slovenci in zatorej se marsikaj ne da doseči, kar bi volilci radi imeli. Pred vsem pa hočemo, da bi meščan in kmet v najlepši slogi živela, eden potrebuje drugega in klerikalni stranki štejem v največji greh, da se že leta in leta trudi, da bi zanesla sovraštvo med meščana in kmeta, katera pri naših slovenskih razmerah oba drug drugega tako krvavo potrebujeta. Dalje želimo, da se naš kmet že vendar enkrat postavi na svoje lastne noge, in da preneha igrati tistega otročeta, ki se ne upa koraka naprej storiti, če ne čuti, da ga zadej za kamižolo ne drže gospod fajmošter. Spominjam se tu nekega vipavskega župnika, ki je očitno povedal: Najraje vidim, da kmet ne zna ne brati, ne pisati, bolj kot je neumen, bolj gotovo pride v nebesa! Mož ni prav odkritosrečno govoril, reči bi bil moral: Najraje vidim, da kmet ne zna ne brati, ne pisati; bolj kot je neumen, raje pleše pod mojo gajžlo. Da, zopet se spominjam prizora — da pridem vam zopet v bližino — ki se je pripetil v občinskem odboru na Raki. Tam so imeli občinsko sejo, pri kateri so se možje najpred sami med sabo posvetovali. Pozneje pa je prišel tudi gospod župnik: Ko pa vstopi, dvigne se neki občinski možiček, ter zakliče ves srečen: Čast Bogu, da ste prišli gospod fajmošter, ker do zdaj smo bili sami osli skupaj! In to je, ljudje božji, osla igrati, bili ste do sedaj poklicani, in nekateri bi radi, da bi naš kmet tudi v prihodnje še osla igral! Zatorej ravno želi narodna napredna stranka — kar je tudi v svojem volilnem oklicu naglašala, da se mora naš kmet oprostiti te duševne tlake, da se mora postaviti na samostojne noge. Z jedno besedo, naš kmetški stan, naj se organizuje sam iz svoje srede, ustanovi naj se kmetška stranka za celo deželo, ki od naše stranke niti odvisna ne bodi; dasi bi štela narodna napredna stranka v ponos, živeti v prijateljstvu z novo tako stranko! S tem, da ste vi kmetovalci iz svoje srede postavili prijatelja Zupančiča za državnozbornega kandidata, storili ste, če se ne motim, prvi korak k politični organizaciji našega polje delca. In zategadelj sem že prej naglašal, da je narodna napredna stranka Zupančičevo kandidaturo takoj od pričetka z veliko radostjo pozdravljala, in jo še danes z ravno istim veseljem pozdravlja.

Ni pa vseč ta kandidatura naši klerikalni stranki. In tudi ne našim duhovnikom! Vidite kaj so napravili iz Zupančiča, ki do sedaj še nikomur nič žalega storil ni. Smrdljivo glasilo prečastitega dekana Koblarja ga imenuje „kmetškega hloda“, Ljub-

ljanski „Slovenec“ ga imenuje mešetarja Mihlna, nevedneža itd. Tem ljudem, kojim kruh sam v hišo sili, in ki ne poznajo drugega rokodelstva, kakor bero pobirati, tem ljudem so vidijo zaničljivi možje, ki se morajo v potu svojega obraza za vsakdanji kruh truditi. Sicer si je pa že marsikak mešetar gosposkega kmeta kakor sem jaz, ali pa gospod Povše okoli prsta obvil, in pokazalo se je že časih, da je bil mešetar bistroumnejši od gospoda. In tudi tukaj ni naravnost izključeno, da bi mešetar Zupančič ne bil časih bistroumnejši od Povšeta, tako imenovanega kmeta od zelene mize! Zabavljanje na Zupančiča vam pa je dokaz, da vas duhovščina prav za prav zaničuje, na zunaj se vam hlina prijatelja ali v srcu ima vas za kmetškega hloda, za nevednega mešeterja, kojega se sramuje. Plačajte ji to zaničevanje v polni meri s tem, da dne 18. decembra vsi kakor en mož daste svoj glas Francu Zupančiču, poštenemu kmetu in posestniku, in sicer ravno zategadelj, ker je kmet — in če hočete — tudi mešetar!

Že s prvimi besedami je navdušil volilce. Mladi mokronoški kaplan mu je segal neprenehoma v besedo. Volilci so ga pa sami zavračali. Čuli so se klici: „Kaj hoče ta fantič tukaj pri nas, kaj nam kalí mir, mi bomo brez vas prav volili, pojdite v cerkev in molite, in ne mešajte se v naše zadeve!“

Stari oče Majcen, poštenjak od nog do glave, stopi pred vrste volilcev, pretrga govor g. dr. Tavčarja in pove kaplanu tako natanko in določno svoje mnenje, da mu bo še dolgo šumelo po ušesih. Čim dalje je trajal shod, tem bolj tih je postajal kaplan, a tudi vedno bolj bleđ. Med volilci je priklopelo po govoru dr. Tavčarja navdušenje do vrhunca.

Po jako pikrem, a stvarnem govoru g. predsednika, v katerem je bičal delovanje, prav za prav nedelovanje klerikalnih poslancev za tamošnje kraje, dobi besedo g. L. Jelenc, ki je v poljudnih besedah ob velikem odobravanju in oduševljenem ploskanju razvijal in pojasnjeval svoj program.

Na to sta na poziv g. predsednika, vrlega Petra Strela z vsklikom bila sprejeta oba kandidata. Ljudstvo pa se je vsem govornikom zahvaljevalo, da so prišli v Št. Rupert. Videti je bilo, da so besede govornikov padale na rodovitno zemljo, in da bodo obrodile obilo sadu. V to Bog pomozil!

Samo ob sebi se umeje, da se je po shodu zbralo mnogo volilcev okrog kandidatov, in da se je izpregovorilo več navdušenih napitnic. V Št. Rupertu pa je splošna sodba, da tako lepega shoda še niso imeli, in da je želeti, da bi se kmalu ponovil.

Pozor — volilci!

Letošnje državnozbornske volitve se bodo vršile iz splošnega volilnega razreda dne 12. decembra, v kmetških občinah pa dne 18. decembra.

Volilo se bo neposredno in tajno. To se pravi, volilci ne bodo več izbirali volilnih mož, ampak bodo kar volili poslanca, in sicer se zapiše ime kandidata za poslanstvo na glasovnico. Veljavne so samo glasovnice, ki jih je izdala politična oblast.

Glasovnica se bo oddala zložena tako, da nihče na svetu ne bo vedel, kako je kdo glasoval.

Če je kdo glasovnico izgubil, ali če mu jo je duhovnik popisal, naj gre na okrajno glavarstvo po drugo.

Ob enem z glasovnico dobi vsak volilec tudi izkaznico. To je treba skrbno čuvati. Kdor nima izkaznice, izgubi volilno pravico. Duhovniki bodo skušali volilcem vzeti te izkaznice, da pošljejo kake take svoje somišljenike volit, ki nimajo volilne pravice. Zatorej pozor na izkaznice. Ne dajte izkaznice iz rok.

Volilo se bo v vsaki občini, ki ima 500 prebivalcev, posebej. Tiste občine, ki nimajo 500 prebivalcev, bodo volile z drugimi občinami vred.

Politični pregled.

Notranji položaj. Nasprotje mej vlado in mej Čehi se poostruje. Vsled Čehom skrajno neprijaznega postopanja sedanje vlade je odstopil predsednik višje sodnice v Pragi, Sansa, vsled česar je omajano stališče češkega ministra Rezeka. Tudi češko plemstvo nastopi proti vladi čedalje odločneje. To se je pokazalo zlasti v tem, da je češki deželni maršal Lobkovic v javnem govoru ostro nastopil proti vladi. Menda se ne motijo tisti, ki pravijo, da bo sedanje vlade kmalu konec.

Volilno gibanje se čedalje bolj razvija. V kolikor se more sedaj presoditi, bodo klerikalci in socijalni demokratje v raznih kronovinah izgubili nekaj mandatov, katere pridobe napredne stranke.

Hrvatska. Te dni se je sešel deželni zbor. Pričakuje se živahnih razprav o raznih perečih vprašanjih.

Nemčija. V drž. zboru je vlada izjavila, da nobena velesila ne misli si prilaistiti kacega dela Kitajske. Stroški nemške vojne na Kitajskem znašajo že sedaj 152 milijonov gld.

Francija. Klerikalcem se je zopet ponesrečil velik naskok na vlado. Storili so ta naskok, ker pripravlja vlada postavo, s katero se bo samostanom in redovom vzelo njih premoženje. Ti redovi, ki največ ob miloščin živijo, imajo že nad tisoč milijonov gold. premoženja. Kje so dobili ta denar? Izmolzli so ga iz ljudstva!

Domače in razne novice.

Današnji „Rodoljub“ ima prilogo in sicer prinaša volilni oklic napredne narodne stranke. Pri ti priliki prosimo čestite naše dopisnike, naj ne zamerijo, da nismo raznih, nam poslanih dopisov priobčili, pa to ni bilo mogoče, ker nam primankuje prostora tako, da zamoremo priobčevati samo najvažnejše stvari.

Shodi naše stranke. Zadnji teden so bili v raznih krajih veliki shodi. O shodu v Št. Rupertu poročamo na drugem mestu. V Lescah je bil shod, katerega se je udeležilo nad 200 volilcev, in ki se je izrekel za kandidaturo ravnatelja Gustava Pirca. V Cerknici in v Gorenjem in v Dolenjem Logatcu in na Črnem vrhu je imel naš kandidat Ivan Božič znamenite shode, ki so se sijajno obnesli. V četrtek je bil velik shod v Krškem, ki se je tudi veličastno izvršil. Župnika Schweigerja, ki je delal zgago, so kmetje iz dvorane vrgli. V nedeljo bo shod v Trebnjem.

Slabi časniki. Iz Bohinja se nam piše: Ko je v letošnjem poletju bival dr. Krek nekaj časa v Bohinjski Bistrici, razlagal je tudi v pridigah svojo politično modrost tukajšnjim kmetom ter jim posebno resno na srce polagal, da naj se posebno izogibljuje slabih časnikov. Kmetje pa niso poznali teh časnikov, zato so od maše grede v neki bistriški gostilni zahtevali, da naj jim pokažejo tiste slabe časnike, o katerih je bila pridiga, da se jih bodo vedeli izogibati. Hudomušni krčmar je rad ustregel njihovi zahtevi in prednje položil »Slovenca« in »Domoljuba«, češ: »To so najslabši slovenski časopisi, tu se jih dobro naglejte, potem pa skrbno ogibajte!« Ko so se na to tisti kmetje podali iz gostilne proti domu, so med potjo čudno zmajevali z glavami ter godrnjali: »Duhovnom se je menda začelo mešati, da nas eden tako uči, drugi pa spet drugače! Naš župnik nam priporoča in za nas naroča tistega »Domoljuba«, ta dohtar pa nam pridiguje, da je ta časnik slabi in da se ga moramo ogibati; kmet zdaj res ne ve, komu naj bi še kaj verjel!«

Državnozbornske volitve. Deželna vlada je dogovorno z deželnim odborom odredila, da voli vas Podlož v občini Stari trg pri Rakeku.

Jedno in isto. Kdor že ni vedel, zakaj naši gospodje nunci bolj ljubijo kuharice nego kuharje, naj vpraša g. župnika Gregoriča pri Sv. Treh kraljih. Ko je bil zadnji shod klavernega mož-besede Žitnika pri omenjenih treh svetnikih razgnan vsled divjanja in besnenja ondotnega veleolikanega dušnega pastirja, sta kar dve kuharici zmagoslavno gledali iz zupnišča na odhajajoče narodnjake. Jednemu odhajajočih pa vest ali zavist ni dala miru, da ne bi bil zampil: »Ta gospod imajo pa kar dve kuharici! Živio, kuharice!« Ali ta jo je naletel. Gospod župnik so bili vsled te ovacije tako ginjeni, da so kar pozabili, da niso sami z onim gospodom, ampak sredi svojih ne več poslušnih ovac, in so na vse grlo kriče odgovorili krilate besede: »Vi imate pa k . . . e!« In naše verno ljudstvo naj bo še vedno pod komando teh ženic, ki po svojem poklicu spadajo vse kam drugam.

Klerikalni shodi po deželi kažejo, kako propada ta stranka kmetov, ki zatiranemu kmetu ne privošči, da bi si kmeta izvolil za poslanca. Odkar so vrli možje v Mirni peči razgnali ondotni shod, si stranka sploh več ne upa prirediti javen shod, ampak prireja samo tajne shode, kamor pa ne puste nobenega neodvisnega kmeta. In še ti shodi se jim ne obnesejo. V Št. Janžu je imel dr. Šusteršič shod, katerega se je udeležilo samo 29 oseb in še mej temi je bilo več nasprotnikov, ki so določno ugovarjali, ko bi bili pustili več volilcev notri, bi bil dr. Šusteršič moral bežati. Šentjanšci bodo v ogromni večini glasovali za kmeta Zupančiča in proti penzionistu Povšetu. Pfeifer lazi po svojem okraju in prosi volilce, naj glasujejo zanj. Prosi jih tako, kakor prosi berač, ko vender vsak človek vidi, da je tako star in slab, da spada bolj v špital, kakor v drž. zbor. Tam treba celih mož, ne tacih starčkov, ki postopajo že otročji. Klerikalci bi radi prikrili svoj obupni položaj in zato trobentajo po svetu, da so se njih žalostni shodi obnesli, od naših velečastih shodih pa klobasajo vsakovrstne neumnosti in laži, da bi vsaj

nekoliko zmanjšali njih pomen. Pa to je slaba tolažba. Nam naj bo klerikalno obupanje v vzpodbudo. Delujmo z vsemi silami, da zmagajo naši kmetovski kandidati!

Hvalisanje Povšeta. »Slovenec« mora zdaj pridno bobnati za svoje kandidate. Ker je znano, da so ti njegovi kandidatje popolnoma nesposobni ljudje, je sila težko zanje delati reklamo, in je »Slovenec« tudi v veliki zadregi. V soboto je posvetil Povšetju cel članek. Naštel je zasluge, o katerih Povše doslej še sam ničesar vedel ni, slavil Povšetove »izvrstne« govore — ti moj Bog! in ga proslavljal, »kot jednega prvih strokovnjakov v kmetijstvu izmed cele zbornice.« Ljudje so se temu smejali tako, da jih je vse bolelo. Povše — izvrsten govornik! Povše — jeden prvih strokovnjakov v kmetijstvu! Najboljši pa je konec »Slovenčevega« članka. »Slovenec« pravi, da je Povše »do skrajnosti zmožen«, hvali Povšetovo požrtvovalnost — ki se menda kaže v tem, da si pusti od goriških kmetov že toliko let plačevati lepo penzijo — naglašja, da je bil Povše več let voditelj kmetijske šole v Gorici, — pa ne pove, da so Goričani že prav lepe tisočake plačali Povšetju kot penzijo, in da so ga v najlepših letih poslali v pokoj, samo da jih več ne osrečuje kot voditelj kmetijske šole, — ter končno zatrjuje, da se hoče Povše le iskreno naprošen, darovati za naše ljudstvo, sebi in svoji družini na škodo. Kdo pa je Povšeta tako iskreno prosil, da naj se daruje? Volilci ne, ker teh sploh nihče vprašal ni. Volilci tudi ne marajo, da bi se Povše zanje daroval. Klerikalci besedičijo o darovanju g. Povšeta menda zato, ker poznajo pregovor, da se darovanemu konju ne gleda na zobe. Dolenjci pa so tudi mehkega srca, in kar nič ne žele, da bi imel Povše celo škodo od tega, da jih slabo zastopa. Če kandidira Povše sebi in svoji družini v veliko škodo, je bolje, da se ga obvaruje te škode. Zakaj bi mož še sam škodo imel? Dolenjci zategadelj ne bodo volili Povšeta, in sicer tem manj, ker s tem ne obvarujejo samo njega in njegove družine velika škode, ampak tudi sami sebe.

Ne pozabite! Na shodu v Mirni peči je podivjan duhovnik zaklical: Ko nas boste klicali obhajati — Vam bomo šmirnico prinesli. — Kmetje, ne pozabite tega in pokažite duhovnikom, da so oni Vaši uradniki, da jih vi bogato plačujete za njih lahko delo in da torej takih nezaslišanih bogokletskih nesramnosti ne trpite. Pokažite jim s tem, da volite kmete v državni zbor. Duhovniki Vam to branijo, ker kmeta zaničujejo, kakor je pokazal tisti duhovnik ki je na shodu v Mirni peči zaklical 70letnemu poštenemu kmetu: Peljite tega prešiča v Trst, da ga tam zakoljejo. Ne pozabite, šmirnico Vam bodo prinesli in prešiče Vas zmerjajo.

Lepa primera. Novi urednik »Slovenca« pobožni dr. Evgenček Lampe, je imel te dni v katoliškem domu nekako predavanje. Porabil je odsotnost vladnega zastopnika, da je prav pobalinsko zasramoval liberalce. Pri tem mu je ušla čudna primera. Dejal je, da so liberalci podobni muham, ki vtikajo svoje nosove v pljunke. Po Lampetu so torej klerikalci pljunek. Živio, dobro si jo pogodil, malidr. Lampe, klerikalci so res pljunek,

ali slovenski kmet ne pobira pljunkov, ampak stopi nanje, in zato tudi ne bo volil klerikalcev, ampak jih bo na dan volitve poteptal kakor pljunke in bo volil neodvisne kmete.

Na Veliki Loki so se dne 20. t. m. vršile občinske volitve za občino Velika Loka. Zmagala je sijajno narodno napredna stranka. Razmerje glasov je 21 proti 3.

Ubogi vinogradniki. Od Sv. Križa na Dolenjskem se nam piše: Mi ubogi vinščaki bomo primorani vino ceneje prodajati, kakor ga moramo sami za kolekturo plačevati našim dušnim pastirjem. Zlece se nam je naznanilo, da kdor ne bo kolekturo odrajtal v moštu, če ga še ni pridelal, mora vsled ministrske odredbe plačati za vsak liter po 25 krajcarjev. Prej smo mislili, da bomo vino dražje prodali, pa ne gre. Mi moramo vino prodajati po 20 in 21 kr., sami pa moramo duhovnikom plačevati po 25 kr.! In mislite, da ima duhovnik s kmetom kaj usmiljenja, in da odneha vsaj toliko, da kmet ne bo na očitni izgubi? Kaj še! Niti za krajcar ne odneha nobeden teh lakomnikov! — Siromašen vinogradnik svetokriški.

Ribniški lončar župnik Podboj opisuje v »Slovenca« Božičev shod (!) v Planini širokoustno, toda v isti sapi sam prizna, da je bil ta shod (!) v četrt ure končan. Kdo so vendar ne smeje! — Ali župnik Podboj vriska, in zato ta shod malo pojasnimo. Toda predno to storimo, vprašamo ga, zakaj molči o Božičevih shodih dne 18. t. m. v Gorenjem in Dolenjem Logatcu, na Rakeku in zlasti o impozantnem shodu v Cerknici! Kako bi klerikalni matadorji plesali, ako bi dr. Netopir samo jeden tak shod doživel, tisti dr. Netopir, ki se je Vipavskim kmetom ad captandam benevolentiam kot »prav dober Božičev prijatelj« predstavljal. Gosp. Božič imel je preteklo soboto v Logatcu dva krasno uspela shoda ter se je naslednjega dne peljal preko Planine na Rakek in v Cirknico. V Planini imel je kratek pogovor z ondotnimi volilci, ki je bil res že v četrtek končan, kajti šlo se je le za to, koliko volilcev bode v tej poklerikaljeni občini na naši strani, v občini, v kateri lahko kranjski kmet še danes vidi združeno farško in grajsko oblast v njenih sadovih. Planina si zoper grad in farovž niti dihati ne upa, ker sicer ljubi kruhek edleti. Čudno je, da lončar Podboj ne ve ničesar o shodu na Uncu, dasi se je tudi tam, kakor v Planini, kandidat Božič četrt ure pomudil?! Na Uncu nimajo tako velikih oči, ka li?

Klerikalna agitacija. Gnjusnih sredstev se poslužujejo klerikalci pri agitaciji za državnozbornske volitve. Dobil sem od svojih prijateljev iz selške dolina obvestilo, da agitira proti meni pri nezavednih volilcih po selški dolini, in po mojem rojstnem kraju neki Jakob Magušar, vulgo Plaznik, hišna štev. 48 v Selcih, z neumno lažjo, da sem prestopil pred dvema letoma v protestantovsko vero, in da imam zato 800 kron več plače na leto. Pozval sem s pismom tega človeka, da prekličje v listih to nesramno laž, sicer vložim tožbo zoper njega.

L. Jelenc.

Ponesrečen klerikalni shod. Klerikalni shod v Bukovju pri Postojni, ki se je vršil v nedeljo popoldne ob 5. uri,

katerega je sklical župnik Rihar iz Studenega, se je klerikalcem žalostno ponesrečil. Kmetov bilo je natlačeno polno. Župnik je zaman strašil z liberalci in z »Narodom«. Ko je predlagal svoje kandidate, se mu je ljstvo posmehovalo. Za Žitnika glasovalo je pet njegovih pristašev, za Božiča pa vsi razun onih petih. Za Šusteršiča je glasoval kljub zatrjevanju župnika, da njega on priporoča — le eden, in še ta je sramežljivo dvignil roko; vsi drugi so bili za Jelenca. Parola je bila: V kmetški skupini naj voli kmet le kmeta in tako je prav.

Iz ljubljanske okolice se nam piše: Dne 27. novembra bo volitev v cestni odbor za ljubljansko okolico. Da bi bili vsaj taki možje zbrani, oziroma izvoljeni, ki so jim ceste res kaj mari, a ne samo lastna korist. Nekateri ceste so res tako slabe, da se človeku žival smili, ki mora voziti po njih. Kakšna je le cesta iz Ljubljane do Vevč, iz Ljubljane do Iga in druge. Možje, krepko na noge! Zakaj se pa plačujejo cestne doklade?

Volitev župana v Preserji. Dne 20. t. m. je bil izvoljen županom Andrej Petelin; njegovim namestnikom pa Anton Grum iz Dol. Brezovice.

Ustavljena preiskava. Pred več tedni smo poročali, da je bil aretiran poslovodja konsumnega društva v Jesenicah gospod Škamprle in sicer vsled obdolžitve, da je nekaj društvenega denarja poneveril. Sodna preiskava je dognala, da so katoliški voditelji jeseniškega konsuma gospod Škamprleta po krivem dolžili poneverjenja, dognala je, da je g. Škamprle popolnoma nedolžen, in se je vsled tega preiskava ustavila. Gospod Škamprle je bil več tednov nedolžen v preiskovalnem zaporu, in to po krivdi klerikalnih matadorjev jeseniškega konsuma, oziroma vsled nečuvnega nereda v društvenih knjigah. Odbor je namreč napačno vpisal denar, ki mu ga je poslovodja odrajtal, potem pa g. Škamprleta obdolžil poneverjenja. Ti odborniki bi pač zaslužili, da gredo za nekaj tednov v luknjo!

Mož-beseda je neki duhovnik na Vipavskem, kateri je dne 9. maja t. l. pisal svojemu političnemu nasprotniku mej drugim tudi sledeče: »Odstopim pa z današnjim dnevom tudi s političnega polja v C. . ., ne brigam se več za nobene volitve«. Svojo častno besedo pa je držal bore malo časa, kajti že dve nedelji zaporedoma agitiral je raz leco za državnoborske volitve, dasiravno sam dobro ve, da so vsa njegova prizadevanja, pri tamkajšnjih zavednih volilcih bob ob steno, ter da bo ravno tako sramotno propal, kakor je bilo to slučajno pri zadnjih občinskih volitvah.

Prestop v protestantizem. Poroča se, da je dne 11. t. m. v protestantski cerkvi v Ljubljani vpricho cele verske občine deset oseb prestopilo v protestantizem. Tekom leta 1899 je prestopilo 35 oseb, letos pa že tudi toliko.

Pri občinskih volitvah v Mariboru so v tretjem volilnem razredu zmagali socialni demokratje z vsemi svojimi kandidati.

Ustavljena preiskava. Ant. Lukšič in Ivan Leharna iz Drska sta bila koncem minolega meseca aretovana, ker sta bila

na sumu, da sta sokriva smrti J. Mirtiča, ki je v Kandiji pri Novem mestu utonil. Preiskava proti Lukšiču in Leharni se je pa ustavila, ker se je izkazala njuja nedolžnost.

Misijon na Vrhniki. V nedeljo so na Vrhniki oznanili misijon. Namen tega misijona je prozoren kakor steklo. Ljudstvo ne mara voliti Vencajza, predsednika tihotapskega vinogradniškega društva, in se brani tudi Šusteršiča, čigar »Gospodarski zvezi« se je dokazalo, da je goljufala z umetnimi gnojili — in zato je potreben misijon, da se ljudstvo spet zapodi nazaj v klerikalni tabor. Pri vsi blagonaklonjenosti vlade napram klerikalcem moramo vendar reči, da bi se vse čudilo, ako bi se vlada temu misijonu ne uprla in to iz zdravstvenih ozirrov. Na Vrhniki razsaja že več mesecev škrlatica, za katero boleznijo je že nad 40 otrok umrlo. Zadnja dva meseca razsaja na Vrhniki legar in so ta mesec že tri osebe umrle, več drugih je pa še bolnih. V tacih razmerah je naravnost brezobrazno, da se hoče prirediti misijon na Vrhniki. Zdaj se vse trudi, da se boleznijo omejit, misijon pa provzroči gotovo, da se razširita ti nalezljivi boleznijo, ker bodo ljudje z vseh strani skupaj vreli. Kaj pomaga na jedni strani delovanje zoper epidemične boleznijo, če se pa na drugi strani pospešuje razširjenje te boleznijo. To se stori z misijonom, in če se ta popolnoma nepotrebni in v zdravstvenem oziru škodljivi misijon ne prepreči, bo ves svet rekel, da običajne vladne odredbe zoper nalezljive boleznijo niso vredne piškavega oreha, ker jih vlada sama v nič deva, kadar so klerikalci potrebni kakega misijona.

Po pomoti zaprt. Neki Jakob Trškan iz Česnjice je že dlje časa iskan radi tatvine. Te dni je bil vsled tega aretovan neki Jakob Trškan, a pri sodnji se je izkazalo, da je iz pod Movnika ne iz Česnjice, in da ni indentičen z zasledovanim tatom.

Tatvina. V soboto zvečer je pri vulgo Jožefu v Št. Vidu bila ondu službujoči dekli pokradena vsa obleka, gospodinji pa mnogo perila, klóbas, kave, sladkorja itd. Tatvico, ki je nekdanj služila v tej hiši, sedaj pa je omožena, so mengiški orožniki včeraj zasledili in pri njej dobili vse okradeno blago. Tatvico so izročili ljubljanski sodnji.

Roparki umor. Iz Budimpešte poročajo, da so v torek blizu Körmenta napadli živinski mešetarji kupčevalca z živino Simona Herscha ter ga hoteli oropati. Hersch se je vozil s svojim voznikom s semnja, kjer je prodal več glav živine in skupil okoli 10.000 kron Ves denar pa je Hersch pustil v Körmentu in vzel seboj le nekaj kron. To je roparje, ki so kupčevalca in voznika najprej le obstrelili, tako ujezilo, da so Herscha pobili s sekuro in potem pobegnili. Voznik se je delal mrtvega, dasi je bil samo ranjen. Njega so zato pustili pri miru. Voznik pa je potem povedal, da so bili roparski morilci ravno tisti mešetarji in priganjači, ki so bili preko dne v službi Herscha.

Zopet eden — v dimniku. Iz Budimpešte poročajo 15. t. m.: Devet kmetov iz Igleveca je čakalo 11. julija 1898. ponoči na grškokatoliškega župnika Gustava Jaszencsaka, ki je bil pri neki mladi omoženi ženski, katere moža slučajno ni bilo doma. Ko je župnik zagledal svoje opazovalce, je hotel pobegniti skozi dimnik.

Toda kmetje so ga prijeli, ter mu vzeli sukno, katero so poslali škofu. Zato je bil župnik prestavljen, kmetje pa so bili radi kršenja osebne svobode obsojeni na 14 dni zapora.

Materina čast. V Raabu je 13. t. m. ustrelil osmošolec Ambrož Villanyi ljubimca svoje matere, privatnika Fr. Junga. Osmošolec je Junga večkrat podil iz materinega stanovanja, ker pa se mu je Jung smejal, ga je ustrelil.

Strašna drama. Veleposestnik Štefan Lazar v Oe Becse je živel s svojim najstarejšim sinom Stefanom v vednem prepiru. Razpor pa je svakinja, t. j. Stefanova žena, še podpihovala. Te dni je prišel oče Lazar s svojima mlajšima sinoma k Štefanu ter ga hotel na dvorišču tepsti. Nastal je velik prepir in tepež med vsemi štirimi, Stefanova žena pa je zmerjala tasta in oba svaka najgrše. V svoji besnosti je stekel stari Lazar v hišo po puško in ustrelil sinaho. Tedaj je planil sin na očeta morilca, a mlajša brata, France in Peter sta ga branila. No, Štefan je zasadił nož v prsi Franceta, da je takoj umrl, Petra pa je močno ranil. Pozneje so sosedje razločili Štefana in očeta, katera so odvedli orožniki v ječo.

Pogumni poštni ekspeditorici. Na pošti v Magyar-Bauhegyeserju sta preprečili dve ekspeditorici veliko tatvino. Ponoči, ko sta šli spat, sta začuli v sosedni sobi, v pisarni, sumljiv šum. Naglo sta vstali, nabili revolver in šli v pisarno. Prav v tistem trenutku je lezel neki moški skozi okno. Ena izmej ekspeditoric je hitro dvakrat ustrelila nanj, in mož je zopet zginil. Prav tistega dne je dobil dotični poštni urad veliko svoto.

Vojaška patrolja — strelja na ljudi. Iz Segedina poročajo, da je gozdni paznik segedinske lovske družbe »Nimrod« te dni slišal, da laja njegov pes. Poslal je svojo omoženo hčer gledat, kaj je. Nakrat je počil strel, in žena je padla mrtva. Mati ji je hitela na pomoč, a tudi njo je zadela kroglja. Takisto se je godilo pazniku. Oba sta bila ranjena, hči pa ubita. Dognalo se je, da je streljala vojaška patrolja, ki je bila na straži pri smódnišnici. Bajje sta streljala dva vojaka, ker sta bila ljubosumna. Omožena paznikova hči je imela namreč z obema razmerje.

Aristokrat v ječi. Nemški princ Arenberg, ki je s hunsko surovostjo mučil domačine v nemških afriških kolonijah, ter je umoril jednega zamorca na grozovit način, je bil nedavno obsojen na — 15 let ječe. Svojo kazen je že nastopil v Hannoverju. Princ morilec je dobil svojo lastno celico, imel bo svojo hrano, nazivalo se ga bo celo v ječi z »Njegovo visokostjo«, in nadzorovali in zabavali ga bodo višji jetniški uradniki.

Loterijske srečke.

Gradeo, 10. novembra.	63, 85, 27, 54, 51.
Brno, 14. novembra.	85, 62, 83, 48, 37.
Dunaj, 10. novembra.	47, 21, 86, 52, 38.
Lino, 17. novembra.	25, 8, 43, 44, 41.
Praga, 21. novembra.	19, 81, 53, 3, 5.
Trst, 17. novembra.	5, 70, 80, 48, 27.

Tržne cene v Ljubljani

17. novembra 1900.

	K	v	K	v
Pšenica, 100 kg	16	—	Špeh povojen, kgr.	1 44
Rež, "	14	—	Surovo maslo, "	1 90
Ječmen, "	14	—	Jajce, jedno .	— 6
Oves, "	13	—	Mleko, liter . . .	1 28
Ajda, "	16	—	Goveje meso kgr.	1 20
Proso, "	18	—	Telečje "	1 40
Koruza, "	12 50	—	Svinjsko "	— 80
Krompir, "	4 40	—	Koštrunovo "	1 20
Leča, lit.	— 24	—	Piščanec	— 45
Grah, "	— 20	—	Golob	4 20
Fižol, "	— 16	—	Seno, 100 kilo . . .	3 60
Maslo, kgr.	2	—	Slama, "	7
Mast, "	1 40	—	Drva trda, kiftur.	5
Špeh svež, "	1 36	—	" mehka, "	—

Somišljeniki!

Napredni državnozbornski volilci!

Državni zbor je razpuščen, in zopet Vas kličejo na volišče, da se poslužite važne, po ustavi Vam zajamčene pravice: izbrati si može, ki naj so v državnem zboru domovini in Vam uspešni in srečni zastopniki. Sedanja volitev je pomenljiva, lahko postane pa tudi najusodnejša, kar jih je doživela po notranjih prepirih razjedena in razglodana naša država. Zategadelj obrača se vodstvo narodne stranke do Vas, somišljeniki, da mogočnega pomena sedanje volitve niti za trenutek ne puščate v nemar, in da si pred vsem vestno in tehtno ogledate može, ki se potezajo za čast Vašega mandata.

Kako Vam bo torej voliti?

Izbrati Vam bo pred vsem prave **slovenske** može, ki vsikdar in nasproti vsakemu prisegajo na svetli ščit slovenske narodnosti, ter se z neizprosno odločnostjo upro blaznim poskusom, merečim na to, da bi se v državi, ki je tudi še po dveh tretjinah slovanska, v protislovji s temeljnimi določili proglasila nemščina državnim jezikom, in tako zagotovila nadvlada nemškemu narodu, nadvlada, ki naj potisne slovanska plemena na mesto helotov in ki se ne da opravičiti niti v preteklosti, še manj pa v sedanjosti.

Z isto odločnostjo, kakor na ta odpor, in prešinjeni od prepričanja, da sedaj razkosanemu slov. narodu zasije lepa bodočnost samo po **zjedinenju**, morajo biti možje Vašega zaupanja pripravljeni, da zastavijo vse sile za to, da se dá slovenskemu jeziku v čl. 19. zajamčena mu ravnopravnost z drugimi jeziki, da se slovenskemu narodu ustanove vsakovrstne šole, od najnižje do najvišje vrste, za vsestransko izobrazbo na narodni podlagi in tako ustvarijo pogoji, da si slovenski narod ohrani svojo narodno individualnost.

Izbrati Vam pa bo tudi **napredne** može, ki čutijo, da je brezobzirna prevlada duhovščine, s kojo hoče ta stan, pozabivši svetih svojih tradicij in zamenjavši božje altarje s posvetnimi spekulativnimi napravami, podjarmiti si vse, skrajno pogubna, tlačč bistro naše ljudstvo v revščino, nevednost in temo. Izvoliti Vam bo zategadelj može, ki kot svetinjo branijo novodobno šolo in ž njo pridobljene uspehe, ter so prijatelji vsakemu svobodomiselnemu razvitju in napredku; može torej, ki o vsaki priliki delujejo na to, da se veljava duhovščine, ne krateč cerkvi božjega poklica, potisne v pristojne ji meje.

Da se vse to doseže, zdramiti se mora **kmetški** naš stan, glavni steber slovenskega naroda, ki je do sedaj prepohlevno in preponižno stopinje pobiral za gospodstvaželjno duhovščino. Naš kmet — pred petdesetimi leti po pravem liberalizmu tlake oproščen — se mora osvoboditi tudi duševne tlake in pozvati ga je, da se udeleži političnega življenja, tako da na mestih, kjer se odločuje njegova usoda, sam pove, kaj mu izpodjeda mozeg, in kaj ga ubija. Tak poziv je izdala narodna stranka, in oglasili so se vrli kmetovalci, ki hočejo prevzeti težavni posel državnega poslanca, kar je veselo znamenje, kar pa, se ve, ni vseč tistim, ki so dosedaj v veri živeli, da je slovenski kmet le v to vstvarjen, da robuje duhovniku.

Večjega pomena nego s slovenskega stališča, je sedanja državnozbornska volitev z občedravnega stališča. V zraku visi absolutizem, ta veliki gojitelj klerikalizma in germanizacije!

Poklicavši si v spomin, kako so že Vaši očetje pod absolutizmom krvaveli, izbrati Vam bo dalje može, ki se ne igrajo z besedami: Nam, Slovencem, je vsejedno, smo li absolutično ali ustavno vladani! Prihodnost, kojo hočemo, in kojo moramo priboriti svojemu narodu, mogoče je priboriti le v državi, vladani po svobodoljubnih načelih! Ali oglejmo si absolutizem še od druge, še bolj senčnate strani! Že sedaj tlači Ogrska na gospodarskem polju tostransko državno polovico kot môra, in v pravem suženjstvu nas ima. To razmerje med obema državnima polovicama ni zdravo in vzdržavalo se je do sedaj več ali manj na umeten način. Pod absolutizmom pa se bode čisto gotovo vzdržavalo, in vzdržavalo se bode toliko časa, dokler se na Dunaju ne snide resna, delavna in na svoj ugled ponosna zbornica, katera ne bo samo tostranskim narodom delila pravice, nego si bode pravice priborila tudi nasproti Ogrski, katera sedaj tako brezobzirno izkorišča naš slabotni položaj.

Vse razmere — in tudi slovenske — silijo z elementarno močjo na to, da bodi poklic bodočemu parlamentu gospodarski poklic. Rešiti bode vprašanja velikega narodno-gospodarskega pomena, zajamčiti bode gospodarsko shajanje **kmetu trpinu**, varovati gospodarske koristi **trgovskega** in **obrtnega stanu** in pripomoči tudi **delavcu** do tega, da mu bo vsaj človeško živeti mogoče.

Z zastopniki družih slovanskih narodov naj vežejo naše poslance najtesnejše vezi, pred vsem z zastopniki češkega naroda. Upamo pa, da bodo tudi poslanci tega naroda postopali v zavesti, da moči malega slovenskega rodu ne bi prenesle vsega, kar brez nevarnosti prenese orjaška moč čeških bratov, in da bi te moči brez popolnega oslavljenja nikakor ne mogle prenesti neplodne parlamentarne obstrukcije.

Vi pa, somišljeniki, udeležite se volitve do zadnjega moža, a svoj glas oddajte svobodno, samostojno in ne na povelje duhovnikov, ki iščejo svoje kraljestvo na zemlji, ki pa ne iščejo, kakor velí zapoved Odrašenikova, kraljestva božjega.

Volite napredne kandidate narodne stranke!

V Ljubljani, dné 14. novembra 1909.

V imenu vodstva národne stranke:

Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški.

(narod. tiskarna)

Napredni državnozbornski volilci! Somišljeniki!

Državni zbor je razpuščen, in koper Vas kliče, da se poslužite svoje volje, da se poslužite svoje volje, da se poslužite svoje volje... ki naj se v državnem zboru domovini in Vas napredni in srečni zastopniki... ki naj se v državnem zboru domovini in Vas napredni in srečni zastopniki... ki naj se v državnem zboru domovini in Vas napredni in srečni zastopniki...

Kako vam bo torej voliti? Izbrati vam bo pred vsem prave slovenske može, ki vaškam in našim vsakemu pripadajo na svetli ščit slovenske narodnosti, ter se v vsakem odločitvenem trenutku upošteva in upošteva, in da bi se v državi, ki je tudi se po dveh tretjinah slovenska, v protislovijski in temeljni dolžni prostosti nemščina državnim jezikom, in tako zagotovi naša nadvlada, ki naj potisne slovenska plemena na mesto belcev in ki se ne da opravičiti niti v preteklosti, ne njeni prihodnosti.

Na to odločitev, kakor na ta odpor in presiljeni od presiljenca, da zastavijo vse silo, da se da slovenskim jezikom v čl. 13. zakonodajni in raznovrstnosti a drugimi jeziki, da se slovenskim narodu ustanove vsakršne, celo od najvišje do najnižje vrste, za vsakršno izobrazbo in narobni podlagi in tako nastarajo pogoj, da se slovenski narod obrani svoje narodno individualnost.

Izbrati vam pa bo tudi napredne može, ki čutijo, da je prihodnost naša, in da se v državi, ki je tudi se po dveh tretjinah slovenska, v protislovijski in temeljni dolžni prostosti nemščina državnim jezikom, in tako zagotovi naša nadvlada, ki naj potisne slovenska plemena na mesto belcev in ki se ne da opravičiti niti v preteklosti, ne njeni prihodnosti.

Pa se vas to hoče, vbrniti se mora kmetski narod, ki je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda... ki je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda...

Vedite pa, da je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda...

Politični si v spomin, kako so že Vasi ogleli pod absolutizmom, ki vam bo dalje može, ki se ne igrajo z besedami: Nam slovenski je vsajeden, smo li absolutno ali kar nekaj vladni, in kar nekaj vladni, in kar nekaj vladni... ki je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda...

Vse razmere — in tudi slovenske — silijo k elementarnemu močju, da bodo boljše bodoče parlamentarni gospodarski poklici. Rešiti bodo vprašanja velikega narodno-gospodarskega pomena, kajti bodo gospodarsko, kajti bodo gospodarsko, kajti bodo gospodarsko...

Na zastopniki državnih slovenskih narodov naj vedijo, da je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda... ki je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda, ki je to naša slovenska naroda...

Vi pa somišljeniki, odločite se volitve do zadnjega moža, da se volitve do zadnjega moža, da se volitve do zadnjega moža...

Volite napredne kandidate narodne stranke!

V ljubljani, dne 14. novembra 1900.

V imenu vodstva narodne stranke:
Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški.

